

กระทู้ถามที่ ๓๘๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง การอนุรักษ์ชุมชนโบราณศรีเมืองแอม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ด้วยบ้านดงเมืองแอม ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสนกวาง จังหวัดขอนแก่น เป็นที่ตั้งของชุมชนโบราณที่ประชาชนทั่วไปรู้จักกันในนาม “ชุมชนโบราณศรีเมืองแอม” เป็นชุมชนโบราณในพุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ ที่มีคูน้ำคันดินล้อมรอบใหญ่ที่สุดในประเทศ และมีจารึกประวัตของพระเจ้าจิตรเสน แห่งอาณาจักรเจนละ ปรากฏอยู่ แต่ปัจจุบันมีสภาพที่ทรุดโทรม คูน้ำคันดินถูกไถกลบเพื่อใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และที่ตั้งของจารึกศรีเมืองแอมยังไม่ได้รับการบูรณะแต่อย่างใด หากเดินทางโดยรถยนต์ไปตามถนนสายมิตรภาพ กรุงเทพฯ - หนองคาย เมื่อถึงบริเวณบ้านดงเมืองแอมก็ไม่มีป้ายระบุว่า เป็นบริเวณที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุที่ควรค่าแก่การศึกษาอนุรักษ์และท่องเที่ยวตั้งอยู่แต่อย่างใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะอนุรักษ์และพัฒนาสถานที่โบราณแห่งนี้ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาและท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร หากไม่มีนโยบาย รัฐบาลจะดำเนินการอย่างไรหากสถานที่โบราณที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์แห่งนี้ทรุดโทรมและถูกทำลายไป ขอทราบรายละเอียด

๒. หากมีนโยบายอนุรักษ์และฟื้นฟู รัฐบาลจะดำเนินการเมื่อใด และดำเนินการอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๘๒ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การอนุรักษ์ชุมชนโบราณศรีเมืองแอม

ข้าพเจ้า นายปัญญา เกสรทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีนโยบายที่จะอนุรักษ์และพัฒนาสถานที่โบราณแห่งนี้ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาและท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร หากไม่มีนโยบาย รัฐบาลจะดำเนินการอย่างไรหากสถานที่โบราณที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์แห่งนี้ทรุดโทรมและถูกทำลายไป ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมศิลปากร มีนโยบายในการที่จะอนุรักษ์และพัฒนาโบราณสถานแห่งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รวมถึงสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว โดยได้กำหนดแผนงานไว้ดังนี้

๑. ปีงบประมาณ ๒๕๔๐ ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการสำรวจเพื่อเตรียมการสำหรับการจัดทำแผนแม่บทในการอนุรักษ์เมืองโบราณศรีเมืองแอม ในชื่อว่า “โครงการศึกษาวิจัยเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาเมืองโบราณดงเมืองแอม และโบราณสถานคู่ประภาชัย จังหวัดขอนแก่น” โดยใช้งบประมาณของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามแผนปฏิบัติการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๔๐ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีแผนงานในการศึกษาวิจัย ดังนี้

๑.๑ แผนงานด้านโบราณคดี

๑.๒ แผนงานการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการถือครองที่ดินและแนวทางการแก้ไข

๑.๓ แผนงานด้านการอนุรักษ์และจัดทำผังรูปแบบ

ซึ่งขณะนี้ การศึกษาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ อยู่ในระหว่างดำเนินการดำเนินงาน เพื่อจัดทำเอกสารการศึกษาขั้นปลาย

๒. กรมศิลปากร เตรียมการเพื่อประกาศขึ้นทะเบียนเมืองโบราณศรีเมืองแอม เป็นโบราณสถานของชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการสำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนาม

คำถามที่ ๒ หากมีนโยบายอนุรักษ์และฟื้นฟู รัฐบาลจะดำเนินการเมื่อใดและดำเนินการอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ สืบเนื่องจากผลการศึกษาวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองโบราณศรีเมืองแอม ซึ่งกรมศิลปากร ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการตามคำตอบที่ ๑ นั้น

ได้กำหนดขั้นตอนเพื่อดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองโบราณศรีเมืองแวม ไว้เป็น ๓ ระยะ เป็นเวลา ๒๐ ปี ดังนี้

๑. ขั้นตอนการเตรียมการ เป็นการดำเนินงานระยะแรก ระหว่างรอการทำแผนแม่บท ใช้เวลา ๒ ปี มีแผนงานสำคัญ คือ

- การสำรวจพื้นที่และสำรวจโบราณสถานเพิ่มเติม
- การศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บท
- การพัฒนาอาชีพ และมาตรฐานการครองชีพของราษฎรในพื้นที่
- การให้ความรู้และความเข้าใจในด้านการอนุรักษ์

๒. ขั้นตอนการดำเนินการระยะสั้น ใช้เวลา ๓ ปี มีแผนงานสำคัญ คือ

- การดำเนินการขุดค้น/ขุดแต่งทางโบราณคดีตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ
- พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับชุมชน ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เชิงอนุรักษ์

- การพัฒนาชุมชนด้านอาชีพ และพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว

เนื่องจากขณะนี้ ผลการศึกษายังไม่เสร็จสมบูรณ์ จึงยังมีได้ดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการทางการศึกษาและมีข้อสรุปที่แน่ชัด กรมศิลปากร จักได้ประสานกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามแผนงานต่างๆ ให้เร่งดำเนินการต่อไป